

Protestants Sociaal Centrum
Antwerpen

2021

JAAARVERSLAG

5	Woordje van de voorzitter
6	De 9,5 stellingen
10	PSC Open Huis

22	De Woonterp
26	De Jongerenwerking
32	Kip en Ei en zoveel meer

38	De Stadspredikant
48	Onze partners
50	Epiloog

EEN BEWOGEN JAAR 2021

WOORDJE VAN DE VOORZITTER

“ Wij kunnen in dit jaarverslag terugblikken op een bewogen jaar waarin de pandemie het niet kon winnen van het tomeloze engagement.

**Protestants Sociaal Centrum
Antwerpen v.z.w.**

Wie eind 2020 gedacht had dat corona afgedaan had, was er jammer genoeg aan voor de moeite.

De pandemie beïnvloedde ook in 2021 sterk de activiteiten van het PSC. Fysiek samenkomen bleef zeer lastig; gelukkig zochten en vonden onze creatieve medewerkers manieren om onze doelgroepen niet los te laten.

De Jongerenwerking groeide uit tot een stevige organisatie waar, door het vinden van bijkomende middelen, bijkomende financiële zekerheid kon worden gegeven aan dit initiatief.

Open Huis herstartte een aantal activiteiten op en verhuisde, in afwachting van de verhuis naar ons nieuwe pand aan de Oudesteenweg, naar het Oude Badhuis.

Het project de Woonterp kon zo goed als worden afgerond met de succesvolle uitstroom van onze bewoners naar 2 door het PSC

aangekochte huizen, 1 door een familie gehuurde woning en 1 door een familie aan te kopen woning.

Onze stadspredikant mocht present zijn op al onze werkingslocaties en coacht niet alleen de vrijwilligers binnen onze eigen organisatie maar ook deze in Filet Divers.

Ondanks alles breidde ons Kip en Ei project zich nog verder uit. Niet enkel zagen een goede 600.000 kuikens in 2021 in Bobo Dioulasso in Burkina Faso het levenslicht, wij mochten 3 bijkomende waterbronnen realiseren en voorzien daardoor nu een kleine 25.000 mensen van drinkbaar water. Water: de bron van leven en geloof, en geloof in de medemens: de sleutel op de toekomst.

Dankbaar voor de medewerkers, de vrijwilligers, onze partners in Burkina, onze achterbannen die ons steeds blijven steunen en ondersteunen, kunnen wij in dit jaarverslag

terugblikken op een bewogen jaar waarin de pandemie het niet kon winnen van het tomeloze engagement.

**Koen Kinsbergen,
voorzitter PSC Antwerpen**

HET PROTESTANTS SOCIAAL MANIFEST

STELLINGEN VAN PROTEST EN HOOP

Hoe is het daarmee in 2021?

Weet u het nog? In reformatiejubileumjaar 2017 lieten we ons inspireren door Maarten Luthers 95 stellingen voor een eigen manifest met 9,5 aandachtspunten van ons werk. We houden onszelf daarmee bij de les, bij de kern van wat we doen, de reden waarom we er willen zijn. Elk jaar een opfrissing.

1. Mensen gezicht en stem geven in protest

Het PSC zal nu niet en nooit accepteren dat mensen in kwetsbare situaties genegeerd worden en door velen als overlast beschouwd worden. Het PSC zal mensen in de rafelrand van de samenleving een gezicht en stem geven en samen met hen protesteren tegen onrecht en ongelijkheid.

Praktijk | PSC Open Huis
en met name Werkgroep Verzet-Je
protest tegen onrecht op de woonmarkt via en vanuit de Woonterp
protest samen met STA-AN, De Loodsen, Welzijnszorg, Orbit vzw, Gastvrij Netwerk

2. Dialoog onderhouden

Het PSC zal zich inzetten voor een standvastige dialoog tussen mensen van verschillende origine, levensbeschouwing en geschiedenis ten behoeve van onze stad, waarin de superdiversiteit een feit is. Samenleven met 170 nationaliteiten vraagt om een onopgeefbare openheid, waaraan het PSC bijdraagt vanuit haar eigen overtuiging.

Praktijk | het werk van de stadspredikant
ons superdivers teamwerk
deelname aan allerlei vormen van dialoog
samenwerking met partners en koepels
waaronder Orbit Antwerpen, Welzijnszorg werkgroep Interculturele Solidariteit, Soligion,...

3. Met eenzame mensen uit hun sociaal isolement geraken

Het PSC verzet zich tegen toenemende individualisering en ik-gerichtheid, waardoor mensen zonder netwerk de weg kwijtraken in onze samenleving. Het PSC wil de komende jaren blijvende aandacht besteden aan vereenzaamde mensen en via concrete acties met hen samenwerken om uit hun sociaal isolement te geraken.

Praktijk | PSC Open Huis
met name Project Telefoonbezoekje, Hallo Vélo, Verzet-Je over eenzaamheid en mobiliteit
het werk van de stadspredikant

4. Met mensen in armoede regie in hun leven versterken

Het PSC gelooft niet in jobs als enige truc om armoede te bestrijden, maar biedt een plek voor mensen in armoede om zichzelf te zijn, onthaalt mensen in armoede en laat hen activiteiten ontplooiën die hun talenten boven halen. We bieden hen tijd en opportuniteit om gaandeweg de regie van hun leven weer in eigen handen te nemen.

Praktijk | PSC Open Huis
en met name Werkgroep Verzet-Je
maar ook allerhande activiteiten (Samentuinen, woordvoerderschap, ...)
Jongerenwerking
Woonterp
samenwerking met Filet Divers / Kansenhuis

5. Geduldige presentie

Het PSC gelooft niet in het doordrukken van efficiëntie en effectiviteitsmantra's in de sociale sector, maar benadrukt het belang van geduldige presentie van sociaal werkers in het leven van mensen die om één of andere reden in de marge van de samenleving terecht zijn gekomen. Het PSC leidt hulpverleners op om de methodiek van presentie te kunnen toepassen en zal protesteren als "present zijn" beschouwd wordt als inefficiënt.

Praktijk | PSC Open Huis
Jongerenwerking
Woonterp
het werk van de stadspredikant

6. Vrijwilligers een sleutelrol

Het PSC gelooft niet in vermaatschappelijking van zorg als eenvoudige oplossing om kosten te besparen en tegelijkertijd kwaliteitsvolle ondersteuning te bieden. We investeren in onze vrijwilligers om hen een sleutelrol te laten spelen in het leven van mensen in kwetsbare situaties als ondersteuning van professionele hulpverlening.

Praktijk | vrijwilligers in Woonterp en Jongerenwerking
alle vrijwillige inzet in bestuur en Commissie Stadspredikant
samenwerking met Filet Divers in vrijwilligersondersteuning

7. Lage drempel voorzieningen

Het PSC ziet teveel mensen met beperkte toegang tot basisvoorzieningen. Daarom zet het PSC zich, onder protest, in om in bepaalde situaties noodhulp te kunnen verstrekken, kinderen te helpen bij hun schoolcarrière, drempels rond doktersbezoeken te verlagen en boodschappen bij de sociale kruidenier mogelijk te maken.

Praktijk | Minke Zuidemafonds
toeleiding vanuit Open Huis naar sociale kruidenier en andere diensten
laagdrempelige en geregelde hulp en advies in Open Huis, Woonterp en Jongerenwerking

8. Woonruimte voor mensen in kwetsbare situaties

Het PSC vindt dat er veel te weinig woonruimte is waar mensen in kwetsbare situaties kunnen gaan wonen, omdat het overheidsbeleid tekort schiet en huiseigenaars discrimineren. Wij verzetten ons daartegen en bieden voor mensen op de vlucht (migranten) hoop door met ons project OverHoop en Huizen in individuele situaties relaties met lokale kerken tot stand te brengen en woonruimte te zoeken.

Praktijk | Woonterp
samenwerking met OverHoop en Huizen
gezamenlijke actie met Orbit vzw, Gastvrij Netwerk

9. Structurele oplossingen in het Zuiden

Het PSC heeft moeite met de beperkte hulp voor mensen op de vlucht (migranten) en vraagt de Europese Unie structurele en humanitaire oplossingen voor de verhoogde instroom van mensen op de vlucht. Het PSC vraagt de Belgische overheid haar beloften tav ontwikkelingssamenwerking na te komen.

Het PSC wil de komende jaren werken aan het verbeteren van de omstandigheden in landen van oorsprong. Het PSC werkt in samenwerking met partners uit het onderwijs een programma uit van wederzijds leren rond de relatie tussen goed bestuur en het verbeteren van de levensomstandigheden.

Praktijk | protest samen met Orbit, Gastvrij Netwerk, OverHoop en Huizen
project Kip en Ei, Burkina Faso

9,5. Samenwerking

Het PSC gaat ervan uit dat dit manifest gerealiseerd wordt in samenwerking met alle kerkelijke en middenveldorganisaties, die present, protesterend en met plezier werken aan een open samenleving, waarin elke mens met zijn eigen geschiedenis, geloof en situatie een plaats heeft.

Praktijk | onze vele partners
in de kerken, diverse levensbeschouwingen, gelijkgezinde organisaties, koepels
de Stadpredikant

DE KLEINE GOEDHEID

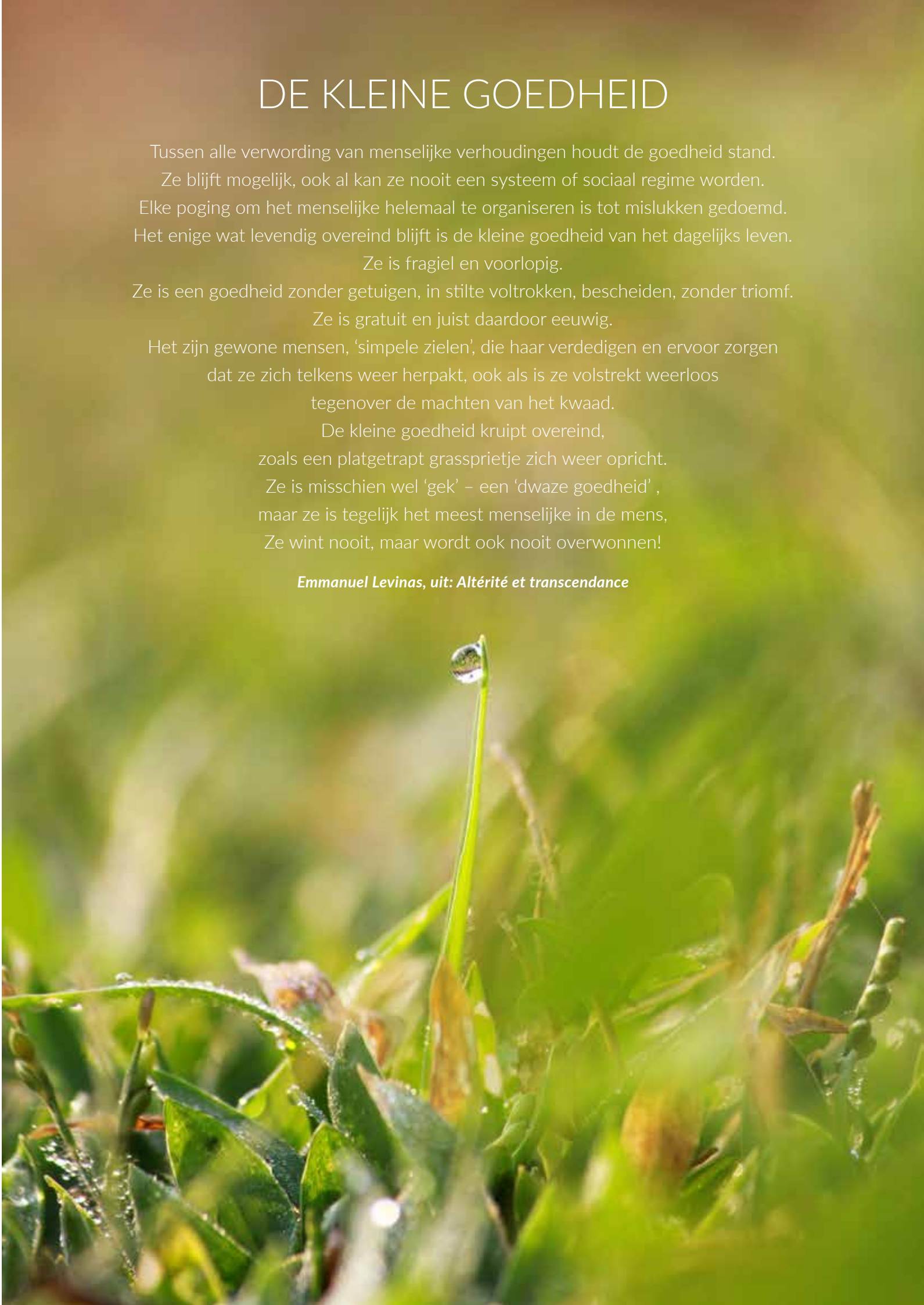
Tussen alle verwording van menselijke verhoudingen houdt de goedheid stand.
Ze blijft mogelijk, ook al kan ze nooit een systeem of sociaal regime worden.
Elke poging om het menselijke helemaal te organiseren is tot mislukken gedoemd.
Het enige wat levendig overeind blijft is de kleine goedheid van het dagelijks leven.

Ze is fragiel en voorlopig.
Ze is een goedheid zonder getuigen, in stilte voltrokken, bescheiden, zonder triomf.
Ze is gratis en juist daardoor eeuwig.

Het zijn gewone mensen, ‘simpele zielen’, die haar verdedigen en ervoor zorgen
dat ze zich telkens weer herpakt, ook als is ze volstrekt weerloos
tegenover de machten van het kwaad.

De kleine goedheid kruipt overeind,
zoals een platgetrapt grassprietje zich weer opricht.
Ze is misschien wel ‘gek’ – een ‘dwaze goedheid’ ,
maar ze is tegelijk het meest menselijke in de mens,
Ze wint nooit, maar wordt ook nooit overwonnen!

Emmanuel Levinas, uit: Altérité et transcendance

PSC

OPEN HUIS^{VZW}

VERENIGT!

SAMEN TEGEN EENZAAMHEID

Hoe sterk is de eenzame fietser
die kromgebogen over z'n stuur tegen de wind
zichzelf een weg baant

- Boudewijn De Groot -

En de fietser bleek in PSC Open Huis onnoemelijk sterk te zijn in 2021 en vooral ook niet eenzaam, want hij/zij fietste net tegen de eenzaamheid. In maart traptten we immers letterlijk het 'Hallo Vélo' project op gang. Het idee ontstond in 2020 nadat we gedurende een aantal overlegmomenten met bezoekers van PSC Open Huis nagingen hoe zij te lijden hadden gehad onder eenzaamheid en welke oplossingen zij zelf zagen. Door de corona-maatregelen hadden ze allemaal ondervonden hoe erg het was om niet meer naar de activiteiten te kunnen komen. Ook konden ze zich nu gemakkelijker verplaatsen in de positie van die bezoekers die steeds minder mobiel worden en steeds minder kunnen meedoen in PSC Open Huis.

Eén van de oplossingen werd vertaald in het project 'Hallo Vélo'. We schaften ons een elektrische riksfiets aan waarin plaats is voor telkens twee passagiers. We zochten en vonden een enthousiaste groep vrijwilligers om er mee rond te fietsen en gingen in maart van start. De fiets wordt op twee manieren ingezet, namelijk als taxifiets om minder mobiele mensen van en naar onze activiteiten te vervoeren. Maar kandidaat passagiers kunnen zich ook inschrijven voor een tochtje met de fiets. De vrijwilligers pedaleren hen dan naar een tochtje in de natuur, naar de wijk waar ze vroeger woonden of naar tal van andere plekken. En ondertussen maken we nog tijd om samen een kopje koffie met een gebakje te nuttigen. Het project is

hartverwarmend: we ontvangen talloze bedankingskaartjes en brieven. De passagiers benadrukken wat voor een zalige namiddag ze hebben gehad tijdens een tochtje.

Een tweede oplossing die uit de bus kwam tijdens het overleg tijdens corona was het idee van een samentuin. De bezoekers van PSC Open huis verlangden immers naar een plek in het groen waar ze zelf in de natuur actief konden zijn. Dankzij de samenwerking met De Kompaan, een organisatie die ijvert voor lokale voedselproductie, kregen we de beschikking over een stuk grond in Borgerhout. Samen met de vrijwilligers van De Kompaan werd de tuin zaairijp gemaakt. Er werden groenten gezaaid en geplant,

Ook minister Bart Somers van Gelijke Kansen verleent zijn steun en belangstelling aan ons project.
Bron: @kabinet Somers

> een tuinhuis en een kippenhok geïnstalleerd en een kruidenspiraal aangelegd. Maar gaandeweg bleek de tuin toch steeds meer een ontmoetingsplek voor de bezoekers van PSC Open Huis. Daarom pakten we in de zomer ook uit met een heus activiteitenprogramma: een tuinkoor zong enthousiast de ochtend tegemoet, er werd ge-BBQ-ed en ook de onontbeerlijke petanquebaan zorgde ondanks het kille weer toch wat voor het vakantiegevoel van Zuid-Frankrijk.

De coronacrisis stelde de steeds aanwezige problematiek van de eenzaamheid nog eens extra op scherp. De twee bovenstaande initiatieven zijn er uiteraard ook op gericht om deze eenzaamheid te doorbreken, maar het project 'Telefoonbezoekje', dat reeds

een vijftal jaar loopt, stelt deze problematiek helemaal centraal. Tweemaal per week bellen bezoekers van PSC Open Huis naar mensen die zich eenzaam voelen. In 2021 steeg het aantal gebelden naar 45 personen. Tijdens het Telefoonbezoekje kunnen ze gewoon terecht voor een leuke telefonische babbel. De bellers geven echter aan dat er steeds meer 'donkere gedachten' gesprekken worden gevoerd: zeker een aandachtspunt in de begeleiding van de bellers! We proberen de gebelden ook steeds aan te sporen om mee te doen aan activiteiten van PSC Open Huis. Mede dankzij de inzet van de riksajefits zetten in 2021 14 van de gebelden de voor hen heel grote stap naar onze werking.

Ook stonden we in 2021 aan de wieg van het 'Meldpunt eenzaamheid'

in de Seefhoek. Het Kabinet Gezondheids- en Seniorenzorg riep op om deze meldpunten op te starten op verschillende plaatsen in de stad. Omwille van onze expertise werden we van in het begin betrokken bij de stuurgroep van dit project. We willen er alles aan doen om dit meldpunt concreet vorm te geven in de nabije toekomst. We participeren ook nog aan de werkateliers van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten. In deze ateliers worden beleidsadviezen voorbereid rond het thema 'eenzaamheidsbestrijding'.

Tot slot willen we ook nog even onze rol belichten binnen de corona pandemie in Antwerpen. Uiteraard waren we de voorbije twee jaar vrij intensief bezig met individuele begeleiding en ondersteuning. We gaven correcte informatie aan onze

bezoekers, hielpen bij het plannen van de vaccinatie-afspraken en drukten ontelbare Covid Safe passen af. Maar vanuit onze participatie

aan de Eerste Lijnszone Antwerpen Centrum, maakten we ook deel uit van de Werkgroep die de lijnen voor de vaccinatiestrategie in Antwerpen

uitzette. Hier trachtten we een stem te geven aan kwetsbare mensen over de grenzen van alle armoede-organisaties in Antwerpen heen.

Eric Joris,
coördinator Open Huis

TELEFOONBEZOEKJE

Sinds enkele jaren loopt dit mooie project vanuit Open Huis waar zelfs de stad “jaloers” naar kijkt: wat een geniale en tegelijk eenvoudige vondst om eenzaamheid te doorbreken op maat van mensen in armoede! Lotgenoten bellen eenzamen op, vrijwillig en gratis. Zij verstaan mekaar. Met dit basale contact kunnen zij op het meest menselijke niveau iets voor elkaar betekenen en dat doet aan beide kanten van de lijn het broodnodige zelfvertrouwen groeien. Zelfs als het leven zwaar valt, breekt even de zon door, en dat betekent voor sommige mensen al een wereld van verschil.

TIJD OM U EEN UPDATE MEE TE GEVEN.

Er werden in 2021 45 senioren bereikt. Momenteel worden er 26 verschillende senioren opgebeld. Voor 19 senioren is het bellen stop gezet. Hiervoor zijn diverse redenen:

- 2 zijn overleden
- De meerderheid heeft er geen nood meer aan (heropleving sociaal leven, heropstart buurtwerk, cafés terug open,...)
- Enkelen gaven aan dat de belmomenten, dinsdag en vrijdag, voor hen niet meer uitkwamen.
- 1 iemand heeft vanwege financiële uitdagingen haar telefoonabonnement opgezegd.

We ontwikkelden samen met de vrijwilligers een nieuwe, toegankelijke flyer. Deze werd via sociale media verspreid. Hoewel Telefoonbezoekje vooral senioren wil bereiken, ondervinden we dat bekendmaking via sociale media goed werkt. Het zorgt voor bekendheid waardoor er via-via mensen worden

doorverwezen. De nieuwe flyer is ook in alle stadsbibliotheken verspreid. Ook via dit kanaal zijn er al enkele doorverwijzingen geweest.

De ondersteuning van de doelgroepvrijwilligers is afgelopen jaar veranderd. Voorheen werd gebeld vanuit Open Huis in aanwezigheid van medewerkers waar ze altijd op konden terugvallen. Nu werken de bellers omwille van corona van thuis uit om verplaatsingen met het openbaar vervoer te beperken en zo hun veiligheid te optimaliseren. Om de 6 weken hebben we vergadering om het project op te volgen.

Een uitdaging voor de doelgroepvrijwilligers is omgaan met donkere gedachten van de opgebelden. Er zijn meerdere “telefoonklanten” die praten over hun levenseinde. Onze doelgroepvrijwilligers kunnen hier mee om vanuit hun eigen ervaring. Ondanks blijft het aangrijpend. In 2022 plannen we een vorming voor hen die hierop inspeelt. We doen dit in samenwerking met het “centrum preventie zelfdoding”.

In 2021 waren er ook gesprekken met de dienst gezondheid van stad Antwerpen. Zij hebben onze expertise ingeschakeld om een formule te ontwikkelen die de “belrondes senioren” kan

verduurzamen. Hier waren helaas geen middelen voor. Intussen heeft de Sant'Egidio Gemeenschap van Antwerpen dit opgenomen. Verbinding zoeken met de andere telefoonprojecten in Antwerpen blijft een engagement, ook in 2022.

In 2021 zijn we een extra engagement aangegaan om de opgebelden uit te nodigen voor het Kerstfeest. Hierbij ondersteunen we hen in hun vervoer door hen te informeren over de minder mobiele centrale en taxicheques. We schakelen ook onze eigen riksja in om mensen op te halen en terug te brengen.

Open Huis heeft er in 2021 op ingezet om zijn expertise rond eenzaamheid verder uit te bouwen aan de hand van een themagroep, deelname aan “Zorgzame Buurten” en contacten met andere experts zoals “Krachtveer”. Uiteraard spelen de ervaringen van de doelgroepvrijwilligers hierin een grote rol. Enkele telefoonklanten werden ook betrokken in de themagroep en werden bevraagd. Binnen het telefoonbezoekje experimenteren we met het “activeren” van mensen in eenzaamheid. Zo zijn er in 2021 14 van de 45 opgebelden die hebben geparticipeerd aan (een) activiteit(en) van Open Huis.

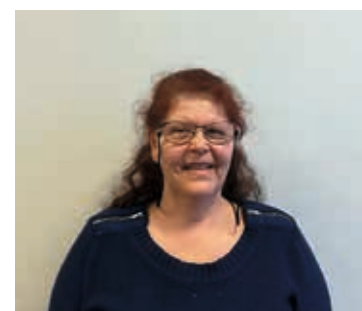
Bart Van Eeckhoven

TELEFOONBEZOEKJE - UIT DE MOND VAN DE BELLERS ZELF

Raymonda:

Ik had altijd bang van telefoneren, werd daar zenuwachtig van. Maar Jan (van Dijk, voormalig coördinator Open Huis, ondersteuner Telefoonbezoekje - nvdr) vroeg mij indertijd en van de eerste moment deed het deugd om te bellen en doe ik het met hart en ziel, ik kan niet anders zeggen. Dat is kwestie van karakter, denk ik, ik ben een gevoelige. Ge leert de mensen kennen, hoewel dat ge ze niet ziet en ge leeft daarmee mee. Ik versta hen en zij verstaan mij. De mensen trachten naar mij te horen en ik naar hen. In de tijd van corona zijn we moeten stoppen met bellen van in Open Huis. Ik zal u eerlijk zeggen: ik zakte weg in een put. Totdat Eric mij belde en zei: ‘Raymonda, ik heb goed nieuws voor u, we gaan het oplossen met tablets zodat ge van thuis uw telefoons kunt doen.’ Awel, mijnen hemel ging terug open. Natuurlijk zijn er soms moeilijke telefoons bij, als mensen het moeilijk hebben. In het begin nam ik dat mee naar huis, lag ik daar ’s nachts wakker van. Maar toen leerde ik om die zorgen in het metrostation achter mij te laten. Nu ben ik zo ervaren dat ik het van mij af kan zetten. Maar pas op: ik heb mensen moeten afgeven, die overleden zijn, en daar ben ik het hart van in geweest. Ik ken ze niet en toch hou ik ervan en vergeet ik ze nooit.

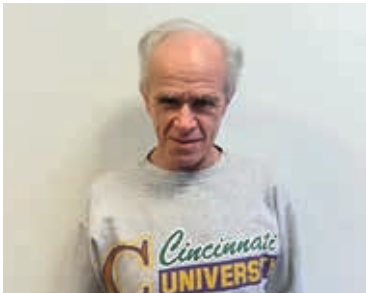
Evelyne:

Als jong meisje en jonge vrouw heb ik voor veel moeilijke situaties gestaan en ik vond toen geen gehoor. Toen heb ik het over een andere boeg gegooit en soms aan vreemden verteld over “iemand die ik ken” terwijl het mijn eigen verhaal was, en dan kreeg ik wel soms goede raad en inzichten die mij zelf hielpen. Ik heb zelf ervaren hoe belangrijk het is om uw verhaal te kunnen doen. Ook later toen ik in de thuiszorg werkte merkte ik dat. Iemand die alleen is heeft niemand bij zich om aan te vertellen en de dienstverlening heeft door tijdgebrek vaak maar een oppervlakkig oor. Het is zo belangrijk om tijd voor iemand te nemen. Het is ook belangrijk dat mensen bij hun eigen verhaal kunnen blijven. Ik ook bij mijn verhaal. Ik voel in de verhalen soms raakpunten uit mijn eigen leven, dat brengt dan wel oud verdriet naar boven, en ik kan ook wel geraakt zijn door de intensiteit van de verhalen, maar ik heb geleerd: het is mijn leven niet. Het leven is wat het is. Het is door uw eigen verhaal te aanvaarden dat ge ook aandacht kunt hebben voor anderen. Soms zeggen mensen: ik weet niet wat ik op iemands verdrietige verhaal moet zeggen. Wat ik doe is: ik denk tussendoor na over wat ik kan zeggen, ik schrijf soms iets op, en ik bouw daarin voort op wat mensen zelf hebben verteld. Ik voel mij met mensen verbonden, dat is wat mij drijft. Door te luisteren verander je hun situatie niet, maar als iemand zijn verhaal kan delen, voelt die zich minder alleen, gewoon door te weten dat er iemand luistert en ook terugbelt, en meeleeft en meevoelt. Trouwens, ik leer ook uit de gesprekken: soms vertellen mensen over situaties die ik zelf niet heb meegemaakt, maar dan hoor ik wat de gevolgen kunnen zijn en daar leer ik van.

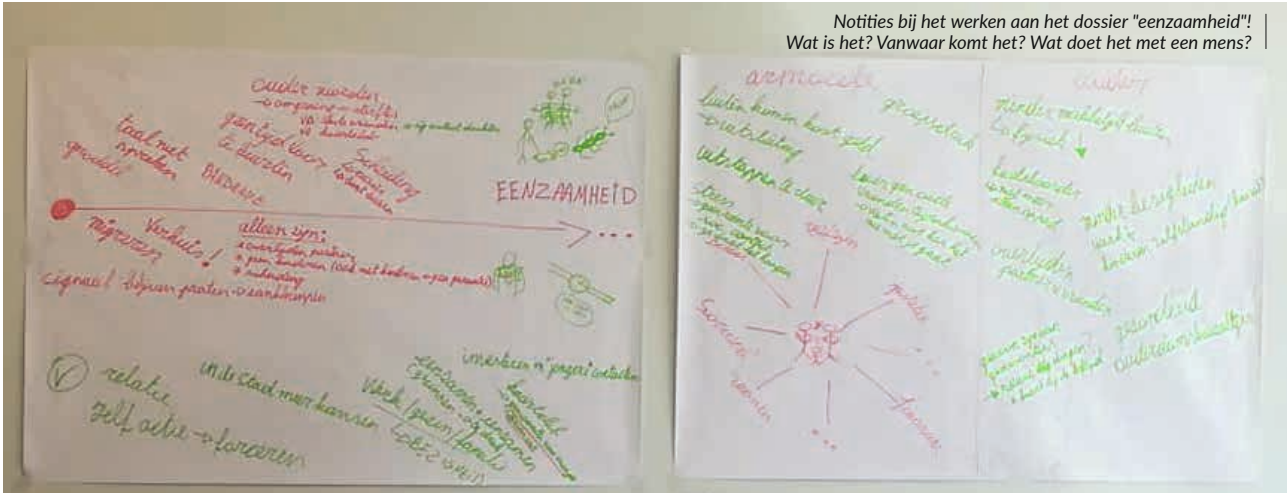
Declan:

Ik doe het ook heel graag. Ik ben erin gerold om Evelyne te depanneren en dan ben ik dat blijven doen. Ik kan ervan meespreken dat ge triest kunt zijn als mensen overlijden, Raymonda en ik hebben samen zitten schreeuwen (huilen). Maar ik kom er wel door. Ik vind Telefoonbezoekje heel belangrijk: de meeste mensen die we bellen wonen alleen en een gesprekske kan dan deugd doen. Soms ben ik de enige in iemands leven die belt. Die telefoontjes doen mij ook goed. Ik doe mensen zelfs lachen. Zelfs als ze in het begin stroef deden, komen ze soms na een aantal keren steeds meer los en dat doet deugd om te merken. Vertrouwen moet kunnen groeien hè.

Henri:
Telefoonbezoekje is belangrijk omdat mensen hun verhaal kwijt kunnen, hun hart luchten. Ik ben dan één en al oor. Hoe ik dat doe? Dat kan ik niet zeggen, gewoon blijven luisteren zeker. Wel houd ik mij aan de afgesproken grens dat we geen huisbezoeken doen, hoewel mensen dat wel soms meerdere keren vragen. Het is een Bezoekje per Telefoon, dat is wat we doen. En dat is waardevol. Veel mensen vallen met hun verhalen vaak in herhalingen, maar voor mij is dat helemaal geen probleem.

Evelyne pikt hierop in: “dat mensen in herhalingen vallen is volgens mij omdat mensen zo willen bewaren wie ze waren. Ze lijden al zoveel verlies, ze zijn al zoveel van zichzelf kwijt. Ze hebben vaak zo weinig meer. Ik vind dat normaal dat mensen die nood hebben. Hun verhaal is van hen. Dat is wat ik bedoel met dat mensen bij hun eigen verhaal moeten kunnen blijven.”

"Het wekelijks telefoontje breekt m'n week"

"Ge hebt op z'n minst uwen babbel, dat doet deugd"

TELEFOONBEZOEKJE

Vind je het lastig om buiten te komen of lukt het minder goed?
Wil je een praatje slaan of een luisterend oor?
Wil je opgebeld worden?
Geef je op voor onze telefoonbezoekjes!

Wekelijks krijg je telefoon op dinsdag of vrijdag namiddag

INSCHRIJVEN?
GEEF JE NAAM EN TELEFOONNUMMER DOOR AAN BART
TEL.: 0498163962
EMAIL: BART.VANEECKHOVEN@CAWANTWERPEN.BE

Wie belt jou?

	Naam: Declan Leeftijd: *1952 Woonplaats: 2060 Antwerpen Belt op: Dinsdag
	Naam: Evelynne Leeftijd: *1954 Woonplaats: Merkesem Belt op: Dinsdag
	Naam: Raymonda Leeftijd: *1943 Woonplaats: Ekeren Belt op: Vrijdag
	Naam: Henri Leeftijd: *1951 Woonplaats: Edegem Belt op: Vrijdag

Achter de schermen:

	Naam: Bart Leeftijd: *1988 Woonplaats: 2060 Antwerpen Coördinerende taken
---	--

UIT DE BLOG VAN DE STADSPREDIKANT

DEN AMBIANCE MAKEN WE SAMEN

Blogstukje door Petra Schipper - woensdag 29 september 2021

Gedaan met onze stek aan 't Schoolplak! Eerder dan voorzien. Open Huis heeft even moeten sluiten. Wat al lang dreigde te gebeuren is gebeurd: door verwaarloosde interne lekkage is het plafond naar beneden gekomen. Gelukkig op niemands hoofd. We kunnen pas over een paar maanden terecht in ons nieuwe pand bij het Sint-Jansplein. Maar Open Huis tot dan gesloten houden, dat gaat niet gebeuren. Het PSC vindt altijd een weg. Wat een geluk dat er onlangs gesmoezeld is tussen onzen Eric en de man van het Oude Badhuis hier om de hoek. Met veel plezier ruimen ze daar plek in voor ons. We mogen zelfs zaaltjes op het eerste verdiep gebruiken, er onze bureaus zetten. En voor onze woensdagse inloop is er vandaag al een tafel gereserveerd. Zoals "thuis" is ook hier de koffie en thee à volonté natuurlijk, daar zorgt het PSC voor, en ook de soep blijft democratisch. Drempels voor mensen die het niet breed hebben, daar houden we niet van.

Brieven en berichtjes rondgestuurd en opgehangen, iedereen verwittigd. En ja, ons mensen vinden de weg en onze tafel in onze nieuwe plek loopt vol. Den ambiance hebben we gewoon meegenomen. Iemand had voor de zekerheid pakjes soep mee en deelt die uit. Iemand anders is haar mondmasker kwijt en krijgt er ééntje van een andere madam. Koekjes vliegen over tafel, en ook grappen, herinneringen, positieve vibes: we slaan ons hier wel door, want we hebben elkaar. Ook aan deze tafel maken we graag ruimte voor wie maar wil aanschuiven. En daar gaat het om.

Interview door Petra Schipper

FATIMA Cavalieri

“Een mens blijft altijd groeien, van kind tot oudere”

Het was weer een drukke maandagnamiddag in het Oude Badhuis: Cultuur-o-droom, al vele jaren het geregelde moment voor Openhuizers om zich te informeren over en in te schrijven voor culturele activiteiten met Open Huis. Maar aansluitend gaan Fatima, stagiaire Nora en ik gezellig ervoor zitten in het Open-Huis-bureel op het tweede verdiep om Fatima's verhaal te horen en op te schrijven voor dit jaarverslag. Want sinds dit verslagjaar, sinds 1 april 2021, verrijkt zij onze organisatie.

Wie is Fatima?

“Ik ben een migrant-plus”, valt ze met de deur in huis. Meer dan dertig jaar al in België. Goed geïntegreerd, zegt ze zelf, hoewel ze als rechtgeaarde

Braziliaanse niet helemaal in de Belgische cultuur opgaat. Nochtans indertijd uit Brazilië maar eerst “voor drie jaar” hier “komen piepen”, “uit nieuwsgierigheid”, zo formuleert ze het. In haar thuisland was er vanalles aan de hand, en ze was benieuwd naar Europa. Met haar universitair diploma psychologie van ginder op zak belandde ze hier op straat, twee en een half jaar lang zonder papieren. Geen gemakkelijk bestaan, ze weet wat het is, altijd over je schouder moeten kijken, onzeker over de toekomst. Toen kreeg ze een relatie en ze trouwde en bleef. Ondertussen leerde ze de taal, via universitaire cursussen zelfs, en ze begon te doen wat ze graag deed: ze werd chef-kok. Maar er zat nog meer in haar dan dat alleen. Altijd al had ze met mensen willen werken. Na twintig

jaar in België maakte ze daarom geleidelijk een switch naar de sociale sector. Eerst op vrijwillige basis, samen met een vriendin in een project met jonge moeders: samen eten maken, recepten toepassen, over opvoeding uitwisselen. Dan bij Samik (inloop voor kwetsbare ouders, CAV). Een project met vaders ook, want “waar is de man in de opvoeding? Eindelijk dachten we daar ook over na.” Ondertussen groeide haar eigen dochter ook op, zij is inmiddels 24 jaar.

Wat bracht je dan bij Open Huis en hoe ervaar je deze organisatie?

“Met het volwassen worden van mijn dochter en na jaren in de opvoedingsondersteuning kreeg ik zelf toch nood aan ander werk, liever met oudere volwassenen in

een volgende levensfase, zoals ikzelf. Bij Samik had ik heel fijn met Bart samengewerkt, die in 2020 de stap naar Open Huis heeft gezet. Zo hoorde ik over PSC Open Huis en over de job die er met het pensioen van Filip vrij zou komen (zie jaarverslag 2020). De beschrijving van die job sprak mij erg aan.”

Open Huis zelf was haar tot dan nog onbekend, maar ze waardeert de specifieke ruimte en aandacht voor vooral senioren in armoede. “Open Huis verkeert in een privilegepositie”, poneert ze verrassend. “Via het verenigingen-netwerk STA-AN (Samen Tegen Armoede – Antwerps Netwerk; netwerk van Verenigingen waar Armen het Woord nemen) krijgen we de erkenning en gelegenheid om te doen wat we doen: mensen in armoede verenigen om het woord te nemen. “Ik vind het belangrijk om dat samen te doen”, betoogt Fatima vol vuur: “om als diverse verenigingen samen te werken, samen te reflecteren, we moeten niet apart in ons kot blijven, maar krachten bundelen om al deze mensen serieus te nemen in onze

samenleving. En onze specialiteit in Open Huis zijn senioren. Ik heb mij zelf nu ook daarin verdiept, door te lezen, maar vooral door met de mensen om te gaan en van hen te leren. Dat doet mij ook breder nadenken, over de rol van ouderen in onze maatschappij. Hoe worden zij behandeld, hoe vinden zij hun plaats? Ja, er zijn faciliteiten, maar vaak ook weer niet voor mensen in armoede en op leeftijd. Velen van hen voelen zich over het hoofd gezien en nutteloos. Daarover vind je niet veel terug in de literatuur. Boeken en artikels over ouder worden gaan meestal over gezondheid, niet veel over de psychische, emotionele en maatschappelijke aspecten. Omgaan met deze mensen heeft me de ogen geopend. Ze zijn verre van nutteloos: wat ze ook in hun leven gedaan en meegemaakt hebben, of ze nu baas van een bedrijfje waren of cinematicketjes verkocht hebben of gepoetst, huismoeder geweest of rondgezworven, ze dragen zoveel kennis en levenservaring met zich mee.

Deze job prikkelt mij, daagt mij uit om te blijven leren, ik blijf nieuwsgierig.”

Of ze iets weet van het (protestants) PSC-karakter van Open Huis? “Nee, eigenlijk niet zoveel, maar ook daarin wil ik mij nog verdiepen”, zo herhaalt ze wat ze mij ook al vaak heeft gezegd. Graag zal ze binnenkort 's aanschuiven bij de Bijbelbabbel, ze hoort er veel goeds van. Ook mijn uitleg van ons ontstaan als PSC en onze visie boeit haar. “Ja, protesteren tegen onrecht en opkomen voor recht, dat merk ik echt wel in hoe we werken ja.” Dat spreekt haar zelf ook aan. “Ik denk veel na over de positie van ouderen in armoede in onze maatschappij: hoe kunnen ze hun kennis delen en hoe tot het beleid doordringen hiermee? En hoe kan ik hieraan bijdragen?”

Wat is eigenlijk jouw taak binnen Open Huis?

“Allerlei activiteiten organiseren, zowel binnen als buiten, met ruimte voor creativiteit.” Fatima brengt daarin haar eigen persoonlijkheid met zich mee. “Een vrouwenhand in Open Huis”, merk ik altijd genietend op. Fatima

> houdt ervan om gezelligheid te creëren met kleur, versieringen, samen knutselen, samen koken en eten, toffe dingen doen. Wat is het jammer dat we nu ons pand aan 't Schoolplak kwijt zijn met die handige keuken waar zoveel kookworkshops, ontbijten en andere maaltijden en etentjes zijn klaargemaakt. De mensen missen dat enorm, net als chef-kok Fatima zelf. Ze zoekt andere manieren, heeft al groepen Openhuizers zelfs bij haar thuis ontvangen en daar kookworkshops georganiseerd, of buiten in de tuin aan de Lange Winkelstraat of in de Samentuin aan de Turnhoutsebaan of in 't Werkhuis in Borgerhout. Een Braziliaanse bijeenkomst bij haar thuis zit in haar planning.

Naast samen eten is deelnemen aan cultuur belangrijk, zijn wandelingen in coronatijd welkom en ontstaan er ook allerlei andere ideeën. Maar "niet wat ik wil", benadrukt ze, "maar wat de mensen kiezen, in goede samenspraak, dáár wil ik steeds meer naar toe. Transparant met hen bespreken: we hebben zoveel budget, wat gaan we daarmee doen? Dat zij volop participeren, zich mee verantwoordelijk voelen in de organisatie. Zelfs dat zij soms zelf als begeleider optreden. Wie dat kan, maar daar onzeker over is, wil ik coachen en ondersteunen. Mensen kansen geven om hun keuzes uit te werken, facilitator zijn om mensen actief te maken in Open Huis, dat is mijn droom! Echt een "vereniging waar armen het woord nemen" dus. Het maatschappelijke stempel van nutteloosheid voorbij."

En nog meer. "We leven in transitietijd in deze wereld", zo herhaalt ze een paar keer. "Corona doet iets met onze samenleving. Er is meer nood, maar er zijn altijd kansen. Zo denk ik."

Wat bedoel je daarmee, Fatima? Wat wil je nog meer zien gebeuren?

"Wat ik mis in de sociale sector is meer vermenging", verwoordt ze nadenkend. "Het valt mij op in Europa dat er zo in hokjes wordt gedacht, in doelgroepen, in "fracties en fricties". Dat is gemakkelijker, maar juist het uitwisselen van ervaringen kan zo verrijkend en belangrijk zijn voor mensen van allerlei leeftijden en leefwerelden. Binnenkort wil ik met een groep Openhuizers op bezoek in Kansenhuis Filet Divers, maar liefst zou ik ook 's een ontbijt samen met de mensen van daar organiseren. Informeel samenzijn, elkaar meemaken. En nog iets. Sinds kort valt de PSC-Jongerenwerking formeel onder PSC Open Huis, ik zie daar een prachtige kans in om jongeren op de vlucht en ouderen in armoede samen te brengen. Regelmatig samen komen, een jongere koppelen aan een oudere, als buddy misschien zelfs, intergenerationele ontmoetingen organiseren, wat zou dat prachtig zijn! Onderzoek wijst uit dat ouderen daardoor erop vooruit gaan, dat hun alertheid en geheugen verbetert, dat ze zich minder nutteloos voelen. Maar ook jongeren kunnen eenzaam zijn en juist veel deugd hebben van de levenservaring van ouderen. Psychiater Peter Adriaenssens stelt als hypothese: als jongeren meer contact zouden hebben met ouderen,

zouden ze minder aan zelfverminking, anorexia, depressie lijden. Via ontmoeting komt er ook meer begrip voor elkaar. Door met elkaar om te gaan als medemensen krijg je een ander perspectief, ga je anders in de wereld staan. Er zijn kansen in Open Huis en we denken erover na in het team om die uit te werken. Belangrijk voor mij is: een mens blijft altijd groeien, van kind tot oudere. Ideeën kunnen altijd veranderen, gewoon door met mensen om te gaan die anders zijn dan jijzelf. Je leert altijd bij."

Hoe is dat met jouzelf, Fatima?

"Deze job is voor mij heel boeiend. Een echte uitdaging. Positief dus. Natuurlijk, nogmaals, onze wereld is in transitie, en ik ben er transparant in: dat is voor mij óók moeilijk. Al die veranderingen zijn niet gemakkelijk. We willen veel, ook als organisatie, maar kunnen niet altijd wat we willen. Eenzaamheid is menselijk. Ik herken dat, natuurlijk; ik laat mijn menselijkheid ook zien aan de mensen van Open Huis en zo voelen we connectie met elkaar. Ik ben heel blij dat ik een band met de mensen kan laten groeien en dat ik nog tijd heb om samen iets op te bouwen. Samen, want we hebben elkaar nodig. Soms heb je ook nodig dat iemand je een klein duwtje geeft. Tussen vertrouwd en af en toe iets nieuws moet er evenwicht zijn dat je samen moet zoeken. Zo raak je jezelf niet kwijt. Het nieuwe, onbekende, daar heb je schrik voor, zelfs een hekel aan. En toch hebben we het allemaal nodig om daar uit gehaald te worden, geprikkeld te worden, uitgedaagd: "wat is het gekste wat je nooit hebt kunnen doen?" Zo ontstaat er iets moois. En alleen dan kun je samen blijven groeien.

Ik ben heel blij dat ik daar bij Open Huis de tijd voor krijg."

Dank je wel, Fatima, voor dit boeiende gesprek! Fijn dat je bij ons gekomen bent.

ER MOETEN MENSEN ZIJN – TOON HERMANS

Er moeten mensen zijn
die zonnen aansteken,
voordat de wereld verregent.

Mensen die zomervliegers oplaten
als het ijzig wintert,
en die confetti strooien
tussen de sneeuwvlokken.

Die mensen moeten er zijn.

Er moeten mensen zijn
die aan de uitgang van het kerkhof
ijsjes verkopen,
en op de puinhopen
mondharmonica spelen.

Er moeten mensen zijn,
die op hun stoelen gaan staan,
om sterren op te hangen
in de mist.
Die lente maken
van gevallen bladeren,
en van gevallen schaduw,
licht.

Er moeten mensen zijn,
die ons verwarmen
en die in een wolkeloze hemel
toch in de wolken zijn
zo hoog
ze springen touwtje
langs de regenboog
als iemand heeft gezegd:
kom maar in mijn armen.

Bij dat soort mensen wil ik horen
die op het tuinfeest in de regen BLIJVEN dansen
ook als de muzikanten al naar huis zijn gegaan.

Er moeten mensen zijn
die op het grijze asfalt
in grote witte letters
LIEFDE verven.
Mensen die namen kerven
in een boom
vol rijpe vruchten
omdat er zoveel anderen zijn
die voor de vlinders vluchten
en stenen gooien

naar het eerste lenteblaauw
omdat ze bang zijn
voor de bloemen
en bang zijn voor:
ik hou van jou.

Ja,
er moeten mensen zijn
met tranen
als zilveren kralen
die stralen in het donker
en de morgen groeten
als het daglicht binnenkomt
op kousenvoeten.

Weet je,
er moeten mensen zijn,
die bellen blazen
en weten van geen tijd
die zich kinderlijk verbazen
over iets wat barst
van mooiheid.
Ze roepen van de daken
dat er liefde is
en wonder
als al die anderen schreeuwen:
alles heeft geen zin,
dan blijven zij roepen:
neen, de wereld gaat niet onder
en zij zien in ieder einde
weer een nieuw begin.
Zij zijn een beetje clown,
eerst het hart
en dan het verstand
en ze schrijven met hun paraplu
i love you in het zand
omdat ze zo gigantisch
in het leven opgaan
en vallen
en vallen
en vallen
en OPSTAAN.

Bij dát soort mensen wil ik horen
die op het tuinfeest in de regen BLIJVEN dansen
ook als de muzikanten al naar huis zijn gegaan
de muziek gaat DOOR
de muziek gaat DOOR
en DOOR
en DOOR.

